

JAARVERSLAG 2017

Stichting Peuteropvang Heerlen

Inhoud

Voorwoord	5
1 DIRECTIE- EN BESTUURSVERSLAG 2017	6
1. Inleiding	6
2. Kwaliteitszorg	6
3. Ouders	7
4. Pilots en projecten.....	9
5. Personeel en formatie	10
6. Bereik van peuters.....	14
7. Financiële resultaten	17
8. Toekomst	18
9. Bestuur en Raad van Toezicht	19

JAARVERSLAG 2017

Voorwoord

In dit jaarverslag doen we verslag van de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar. We staan stil bij het verleden en blikken een klein stukje vooruit naar de toekomst.

Stichting Peuterspeelzaalwerk Heerlen heeft, als dé uitvoerder van voorschoolse educatie in de gemeente Heerlen, een duidelijke doelstelling: het stimuleren en begeleiden van de brede ontwikkeling en educatie van peuters in de leeftijd van 2 en 3 jaar. Hierbij worden de peuters systematisch en op methodische wijze gevolgd in hun ontwikkeling en welbevinden. Er wordt zorg gedragen voor een gerichte signalering met zo nodig verwijzing (preventie) en extra ondersteuning. De pedagogische kwaliteit in onze locaties is van een hoog niveau. Dit blijkt onder andere uit de rapporten van de GGD en de onderwijsinspectie. Er wordt continu aandacht besteed aan scholing en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers, met daarnaast aandacht voor de inrichting van de peuteropvang. De vakbekwame medewerkers worden deskundig ondersteund door VVE coaches, managers en medewerkers binnen de bedrijfsvoering.

Samenwerking met het onderwijs, de gemeente en lokale partners staat centraal. Dit heeft in 2017 onder andere geresulteerd in een samenwerking met het JOGG (jongeren op gezond gewicht), deelname aan het project 'reflectief practicum', samenwerking binnen de 'gelijke kansen alliantie' en deelname aan de 'knooppunten voorschoolse voorzieningen' en het 'knooppunt zorg'.

Het jaar 2017 was net als de voorliggende jaren een dynamisch jaar. Het plotseling overlijden van één van de bestuurders / managers heeft een heroriëntatie van rollen en invulling van functies op bestuurs- en managementniveau met zich meegebracht. Het was ook een jaar waarin, naast behoud van onze kwaliteit, de focus lag op het vergroten van ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid, taal, gezondheid en bewegen. Gelijktijdig werden de voorbereidingen getroffen om per 1 januari 2018 te voldoen aan eisen die de wet harmonisatie Peuterspeelzaalwerk en Kinderopvang met zich meebrengt. Dit is een pittig traject dat door de inzet van een ieder binnen de organisatie grotendeels is afgerond en als een mooi behaald succes gezien mag worden!

Vanaf 2018 verandert de naam van de stichting naar 'Stichting Peuteropvang Heerlen'. Om verwarring te voorkomen wordt in dit jaarverslag van de nieuwe naam uitgegaan en wordt er gesproken van locaties voor peuteropvang, in plaats van peuterspeelzalen.

Wij wensen u veel leesplezier!

Maart 2018

Namens Bestuur Peuteropvang Heerlen

Door van Rhenen

1 DIRECTIE- EN BESTUURSVERSLAG 2017

1. Inleiding

Peuteropvang Heerlen (POVH) bestaat inmiddels zo'n 40 jaar en is vanuit 'Peuterspeelzaalwerk' dermate ingebed in de gemeente dat bijna iedereen wel eens heeft gehoord van onze organisatie of wel eens in aanraking is gekomen met één van onze locaties.

De locaties zijn algemeen toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen, bestemd voor alle peuters, ongeacht levensovertuiging of culturele achtergrond. POVH vindt respect voor ieders normen en waarden vanzelfsprekend. Door peuters de gelegenheid te bieden om samen spelenderwijs te leren omgaan met leeftijdgenoten wordt een positieve bijdrage geleverd aan een goede start op de basisschool. Ze worden uitgedaagd zich te ontwikkelen tot zelfredzame peuters die leren eigen verantwoordelijkheid te dragen.

Met behulp van LOVS en Eduscoop wordt gewerkt met een kind volgsysteem dat speciaal is ontwikkeld voor peuters. Door het gericht volgen van kinderen kan het handelen van de leidster afgestemd worden op de behoeften en mogelijkheden van het kind. Er wordt bewust, cyclisch en systematisch gewerkt met als doel een zo hoog mogelijke opbrengst te realiseren. Om dit opbrengstgericht werken te borgen is inzet en tijd nodig. Zowel van de leidsters op de groepen als van de VVE coaches die het proces voorbereiden, begeleiden en evalueren. Het is een intensief proces dat blijvend aandacht verdient zodat het goed ingebed raakt en blijft in de dagelijkse praktijk. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is de video interactie training die iedere medewerker jaarlijks krijgt. Door middel van korte filmpjes, kijkt de leidster samen met de VVE coach naar haar eigen interactievaardigheden. Dit blijkt een prima methode om het pedagogisch handelen van de leidsters op een nog hoger plan te krijgen.

2. Kwaliteitszorg

Samen met het onderwijs inzetten op kwaliteitsbewaking

Afspraken aangaande kwaliteitsbewaking zijn vastgelegd in de "beleidsnotitie kwaliteitssysteem voor en vroegschoolse educatie gemeente Heerlen" en krijgt vorm in de interne VVE audit. Tijdens de VVE audits wordt informatie verzameld over de kwaliteit van VVE in een koppel van voor- en vroegschool. De werkgroep OAB evalueert de bevindingen en bepaalt op basis hiervan de speerpunten voor toekomstig VVE beleid.

In de tweejaarlijks georganiseerde VVE Netwerkbijeenkomsten wordt verdere invulling gegeven aan kwaliteitsbewaking VVE. De netwerkbijeenkomsten hebben tot doel om verschillende casuïstiek uit te wisselen. Deze casuïstiek vloeit voort uit het koppeloverleg en is gerelateerd aan de streefdoelen VVE van het betreffende koppel. De casuïstiek kan tevens afgeleid zijn van een tijdens de interne audit of inspectie gesignaleerd verbeterpunt.

GGD / Inspectie

Sinds april 2017 moeten de locaties voor peuteropvang voldoen aan strengere eisen voor luchtkwaliteit en ventilatie. Al onze locaties zijn inmiddels voorzien van CO2 meters waarmee voldaan wordt aan deze verplichting en leidsters bewuster omgaan met het ventileren van de ruimtes. De kwaliteit wordt nauwlettend in de gaten gehouden middels de jaarlijkse inspecties van elke locatie door de GGD. Evenals in 2016 hebben ook in 2017 de inspecties geleid tot positieve beoordelingen van onze locaties voor peuteropvang.

Een aantal speelzalen heeft van gemeente een attentie ontvangen omdat zij voor het derde achtereenvolgende jaar een positieve beoordeling hebben ontvangen. Protocollen worden adequaat gehanteerd en het pedagogisch klimaat is op orde. De GGD-rapporten zijn openbaar en staan op de website van POVH.

Kwaliteitshandboek en –managementsysteem (KMS)

In 2016 - 2017 is het kwaliteitshandboek van HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) herschreven zodat het voldoet aan de nieuwe norm en een handzamer naslagwerk is voor de medewerkers. POVH wordt hierbij ondersteund door een externe deskundige.

Het KMS van POVH is het instrument dat de organisatie gebruikt om het leren en verbeteren binnen de organisatie structureel te borgen en te ondersteunen. POVH kent haar cliënten en hun wensen, behoeften en verwachtingen en werkt aan het verhogen van de tevredenheid van die cliënten. Wij maken gebruik van verschillende middelen om dat te doen.

- *Handboek*: in het handboek staan de afspraken die wij gemaakt hebben om goede peuteropvang te kunnen bieden. Deze documenten worden ten minste een keer per drie jaar geactualiseerd. Daar waar nodig wordt hier een verandertraject aan gekoppeld.
- *Interne audit*: Om te toetsen of het systeem goed werkt worden er jaarlijks interne audits gehouden. Wat loopt goed en wat kan er beter?
- *Directiebeoordeling*: Jaarlijks wordt er door de bestuurders gekeken of het systeem goed werkt en wat er gedaan kan worden om de tevredenheid van de klanten te verhogen. Zij maken gebruik van verschillende informatiebronnen.
- *Risico-inventarisaties*: Op verschillende momenten kijken medewerkers van POVH naar de risico's van de kritische processen en naar de kansen die er zijn. Toekomstige projecten worden hierin meegenomen.

De externe audit heeft geen kritische opmerkingen opgeleverd en het kwaliteitscertificaat is opnieuw toegekend tot en met 2019.

Klachten

Via de website van POVH kunnen ouders/verzorgers rechtstreeks een klacht indienen bij het bestuur van POVH. Ook telefonisch of per mail kunnen klachten benoemd worden. Er zijn in 2017 15 klachten geregistreerd. Met alle ouders is telefonisch en / of persoonlijk contact opgenomen en alle klachten zijn naar tevredenheid opgelost. De oorzaak van de klachten is divers waardoor POVH het beleid niet hoeft aan te passen. Er is geen gebruik gemaakt van het landelijke klachtenloket en er hebben geen calamiteiten plaatsgevonden.

3. Ouders

Ouderbetrokkenheid

Bijna alle (VVE) locaties voor peuteropvang hebben een 'Partnerbeleidsplan Ouderbetrokkenheid', dat in samenwerking met de gemeente Heerlen is vormgegeven. Eén basisschool kiest haar eigen weg in het opstellen van een gezamenlijk beleid met de peuteropvang.

Binnen het VVE-koppel is een partnerteam (= koppeloverleg) gevormd dat is samengesteld uit pedagogisch medewerkers en ouders van de peuteropvang en leerkrachten en ouders van de groepen 1 en 2. Het partnerteam wordt aangestuurd door de directeur van de basisschool. Onder leiding van de directeur wordt het 'Actieverbeterplan Ouderbetrokkenheid in VVE' jaarlijks gemonitord, geëvalueerd en bijgesteld; er worden nieuwe doelen geformuleerd en concrete acties worden opgenomen voor het volgende schooljaar. Behaalde doelen worden geborgd.

Hierdoor is de ouderbetrokkenheid in het VVE-koppel een levendig groeiproces, waarvan met concrete doelen duidelijk rendement wordt verwacht.

Het werven van ouders voor de Centrale Ouderraad (COR) en oudercommissies verdient continue aandacht. Er zijn wel nieuwe COR-leden gestart maar helaas, en ondanks verschillende wervingsacties, zijn er nog geen oudercommissies per peuteropvang locatie actief.

Voor peuters geldt de kracht in herhaling. Daarom loont het om te investeren in activiteiten die ouders toerusten en stimuleren om thuis met hun kind ontwikkeling stimulerende activiteiten te doen die aansluiten op dat wat er op de peuteropvang aangeboden wordt en wat bij de beleefwereld van de peuter past. In 2017 is in alle VVE zalen VVE thuis aangeboden en maakten veel ouders gebruik van deze methode.

Communicatie.

Social media wordt als instrument ingezet om ouders op te hoogte te brengen van de meest recente ontwikkelingen van POVH. Momenteel ontwikkelt POVH een social media beleid om specifieke richtlijnen t.a.v. het gebruik van social media op te stellen.

Ten behoeve van het slagen van de harmonisatie is in 2017 extra veel aandacht besteed aan communicatie. In eerste instantie betrof dit communicatie richting de eigen medewerkers. Zij moesten dit proces mede dragen en van alle veranderingen goed doordrongen zijn zodat zij de juiste informatie konden overbrengen. Daarnaast betrof dit de communicatie naar ouders en de samenwerkingspartners.

Het informeren van ouders over de veranderingen die de harmonisatie met zich meebrengt was een zeer intensief proces. Aan de hand van een enquête is de gezins- en inkomenssituatie van ouders beoordeeld, waarna een inschatting gemaakt werd van het aantal ouders dat wel / niet recht had op kinderopvangtoeslag. Bij de introductie en de aanvraag hiervan was zeer veel ondersteuning nodig, mogelijk niet in de laatste plaats door het hoge percentage laaggeletterdheid binnen de gemeente Heerlen. Naast alle schriftelijke communicatie zijn inloopmomenten voor ouders in de peuteropvang aangeboden, hebben ouderinformatieavonden plaatsgevonden, is er extra inzet voor telefonische contacten gerealiseerd en heeft op individueel niveau begeleiding van ouders plaatsgevonden. De eerste indruk is dat, ondanks alle inspanningen, toch nog een deel van de ouders met name de financiële gevolgen niet kan overzien. In 2018 zal hier meer duidelijkheid over ontstaan.

Klanttevredenheidsonderzoek

Kinderopvang.tevreden.nl voert in opdracht van POVH op een aantal momenten dat een peuter de peuteropvang bezoekt een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uit te weten:

1. evaluatie na eerste kennismaking;
2. drie jaarlijks periodieke evaluatie;
3. eindevaluatie.

Het staat ouders vrij om te reageren. De respons op deze enquêtes is laag.

In de tussenevaluaties is gebleken dat het huidige systeem niet voorziet in een totaal overzicht van het aantal verstuurde enquêtes. Er is geen automatische koppeling tussen Tevreden.nl en The Nanny. Dit is een hiaat waar het Bestuur van POVH zich bewust is. POVH is zich aan het oriënteren op een nieuw digitaal administratief systeem dat meer mogelijkheden biedt voor koppelingen dan het huidige systeem.

Het drie jaarlijkse KTO staat gepland voor 2018.

4. Pilots en projecten

Gezonde voeding en bewegen

Uit onderzoek naar de gezondheid in de gemeente Heerlen blijkt dat de jongeren in Heerlen onvoldoende bewegen en ongezond eten. In elke peuteropvang locatie werkt een leidster die is opgeleid tot “trainer bewegen” en zijn er structureel bewegingslessen in elke peuteropvang locatie. Daarnaast zijn eind 2017 in totaal 10 leidsters tot beweeg coördinator opgeleid. Extra aandacht voor het bewegen was er in de week van Peuter4daagse.

De samenwerking met JOGG is versterkt door de inzet van diverse projecten op het gebied van gezonde leefstijl. In het kader van duurzaamheid wil POVH gezond gedrag stimuleren en ouders meer bewust maken van een gezonde leefstijl. Tijdens VVE Thuis bijeenkomsten wordt in elke opvanglocatie uitgebreid voedingsvoorlichting en – advies gegeven door een voedingsdeskundige. In iedere locatie voor peuteropvang wordt water gedronken en fruit of groente gegeten.

In 2017 is voor het eerst de Peuter4daagse georganiseerd in Heerlen. Gedurende 4 dagen werd er door de peutergroepen minimaal 10 minuten gewandeld. Deze week werd afgesloten met een groot eindfeest waar alle peuters een medaille in ontvangst mochten nemen. Een groot succes waarbij vele spontane acties werden georganiseerd door leidsters van opvanglocaties.

Tijdens het eindfeest werd deel 2 van ‘Pim’ onthuld. Een nieuw voorleesboekje waar bewegen en het eten van fruit centraal staan. Dit boekje kwam tot stand door een samenwerking en deelfinanciering met /van JOGG Heerlen (jongeren op gezond gewicht in Heerlen) en Rabobank Heerlen. Naast elke peuter die onze peuteropvang bezoekt ontvangt ook elke nieuw aangemelde peuter een exemplaar van het boekje. Landelijk is er belangstelling voor het boekje en zijn er enkele aanvragen om het boekje te mogen drukken.

Reflectief practicum

Het doel van dit programma is om innovaties die de kwaliteit van voor- en voorschoolse educatie verbeteren te onderzoeken. De geselecteerde innovatiecentra, bestaande uit een gemeente en voorschoolse instellingen, zullen samen met een onderzoeksteam een innovatieve maatregel uitwerken en implementeren. Tegelijkertijd wordt onderzoek gedaan naar de werking en de effecten. Na uitvoerige selectie is POVH, op grond van het project “Reflectief Practicum”, als één van de vijf landelijke organisaties uitgekozen om deze innovatieve maatregel in de gemeente Heerlen in te voeren. Gezamenlijk met de gemeente en de onderwijsinstellingen Innovo en Movare, wordt met een onderzoeksteam in drie jaar tijd (2017 – 2020) de innovatieve maatregel uitgewerkt en geïmplementeerd. Tegelijkertijd wordt onderzoek gedaan naar de werking en de effecten. Alle betrokken partijen zijn het erover eens dat het uitvoeren van een interne en externe audit een prima instrument is om de kwaliteit van voor- en voorschoolse educatie te verbeteren en te versterken. Door een nog efficiëntere en gerichtere samenwerking binnen de doorgaande lijn, tussen VVE beroepskrachten en – leerkrachten, worden de onderwijskansen voor kinderen van 2 tot 8 jaar vergroot. Daarbij worden de door de gemeente Heerlen vastgestelde resultaatdoelen voor VVE in acht genomen, zichtbaar en meetbaar gemaakt bij de uitvoering van activiteiten met kinderen. Deze activiteiten zijn gericht op het bevorderen van de taal- en denkontwikkeling (vergroten van de woordenschat), motoriek en sociaal- emotionele ontwikkeling.

Welbevinden van de peuters

Het welbevinden van peuters is erg belangrijk. De peuteropvang is vaak de eerste kennismaking met de buitenwereld zonder de ouders/ verzorgers. De peuters die de peuteropvang bezoeken leren door te spelen maar moeten zich tevens veilig en geborgen voelen. Peuters die zich niet veilig voelen komen niet tot spel en het kan een tijdje duren voordat een peuter gewend is.

Het welbevinden wordt met behulp van meerdere instrumenten getoetst. Niet alleen de citotoetsen zijn onderdeel om het welbevinden te toetsen maar ook observatielijsten. Zo'n 80% van de peuters volgt het reguliere VVE programma dat wordt aangeboden.

Er bestaat sinds geruime tijd een samenwerkingsverband met JGZ. Peuters met een onderwijsgewicht of peuters met een JGZ-indicatie hebben voorrang bij plaatsing in de peuteropvang. In 2017 heeft JGZ 154 kinderen gesignaleerd als doelgroepkind; het betreft hier kinderen met een onderwijsgewicht en/ of JGZ-indicatie.

Essentieel is dat POVH de peuters die extra ondersteuning nodig hebben zo vroeg als mogelijk in beeld krijgt. Als er een ontwikkelingsachterstand dreigt bij een peuter wordt er eerst gekeken of het met behulp van extra ondersteuning in de peuteropvang kan worden opgelost. Is dit niet het geval wordt er verwezen naar tweedelijns hulpverlening. De leidsters worden hierbij ondersteund door het management en de VVE-coaches.

5. Personeel en formatie

Personele kosten

De personele kosten in 2017 bedragen € 2.414.056. Dat is 76 % van het totaal aan lasten. In 2016 waren de personele kosten € 2.415.042 (77% van het totaal aan lasten). De personele kosten zijn licht gedaald door lagere vervangingskosten en het niet volledig inzetten van het budget voor scholing.

Formatie

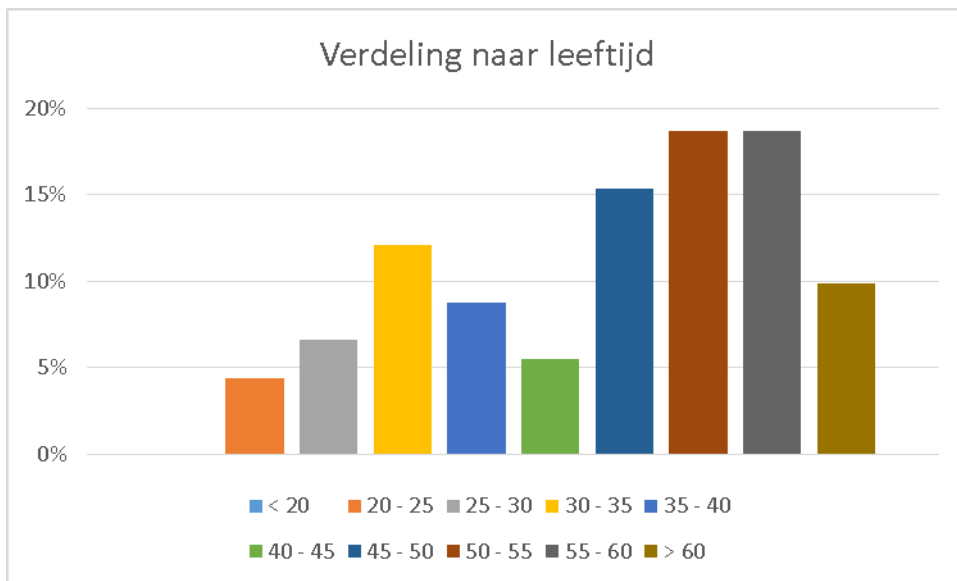
Het aantal fte in dienst, het aantal personeelsleden en de gemiddelde leeftijd is als volgt.

	2017	2016	2015
Aantal personeelsleden	91	86	86
Aantal fte in dienst	46,2	45,2	41,4
Gemiddelde leeftijd	45,2	45,9	45,1

Tabel 1: Aantal personeelsleden, fte en gemiddelde leeftijd POVH per 31-12-2017

De toename van het totaal aantal personeelsleden en fte is toe te schrijven aan de uitbreiding van de formatie binnen VVE en binnen de bedrijfsvoering. Alle medewerkers hebben een deeltijdaanstelling, variërend van 5,7 uur tot 32 uur per week. De verhouding vrouw : man = 89 : 2.

De instroom van jongere werknemers veroorzaakt een daling van de gemiddelde leeftijd tot 45,2 jaar. Binnen Sociaal werk Nederland ligt de gemiddelde leeftijd op 44 jaar.

De komende 5 jaar bereiken 8 personen de pensioengerechtigde leeftijd. In de jaren die hierop volgen zal een grote groep medewerkers gaan uitstromen, waarmee strategische personeelsplanning hoog op de agenda komt te staan.

De formatie kent de volgende opbouw:

Bestuur	0,72 fte
Management	3,06 fte
VVE-coaches	3,12 fte
Leidsters	27,58 fte
Assistent leidsters	0,27 fte
Bedrijfsvoering	4,22 fte
Overig	7,23 fte

Tabel 2: Opbouw formatie binnen POVH

Binnen het bestuur, het management en de VVE coaching hebben zich ten opzichte van 2016 in formatieve zin geen veranderingen voorgedaan. De formatie binnen de bedrijfsvoering is, ten gevolge van het harmonisatietraject, met 0,50 fte toegenomen. De verwachting is dat deze uitbreiding structureel van aard zal zijn. Medio 2018 zal hier meer duidelijkheid over ontstaan. Daarnaast heeft voor administratieve ondersteuning ten behoeve van de harmonisatie binnen de afdeling secretariaat en P&O tijdelijke uitbreiding plaatsgevonden, die inmiddels is beëindigd. 21% van de werknemers binnen de bedrijfsvoering heeft een tijdelijk dienstverband.

Net als in 2016 heeft de afdeling bedrijfsvoering ook in 2017 te maken gehad met langdurig verzuim van meerdere werknemers. Hierdoor is er veelal gewerkt met uitzendkrachten. Door de harmonisatie, en de daarbij behorende veranderingen in het model van financiering, was het noodzakelijk om systemen en processen binnen de kind- en financiële administratie aan te passen. Onder andere door de uitbreiding van formatie is dit proces goed verlopen, worden de mogelijkheden van de systemen beter benut en wordt er sneller inzicht in gegevens verkregen. Door een focus op aanpassingen van systemen en processen is er in 2017 minder aandacht besteed aan betalingsachterstanden van de debiteuren. Dit heeft geresulteerd in een hoger bedrag aan openstaande ouderbijdragen per 31 december 2017. In 2018 wordt weer nadrukkelijk ingezet op het verlagen van deze post.

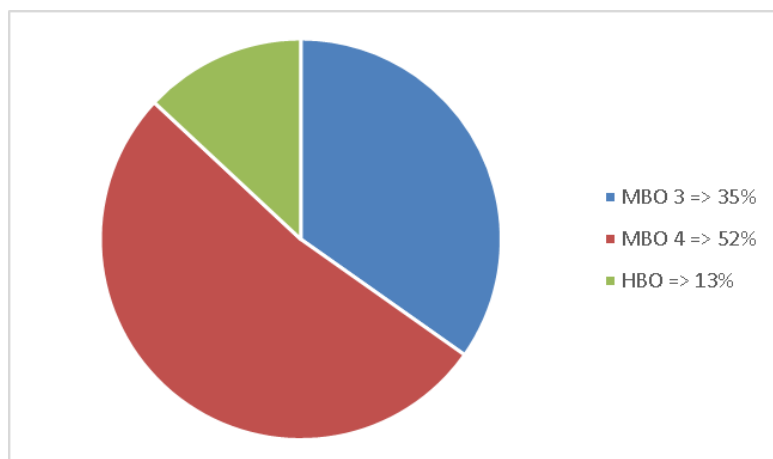
De personeelsadministratie heeft te maken gehad met vertragingen bij de invoer van een nieuw personeelsinformatiesysteem gekoppeld aan een werknemersportaal. Door problemen aan de kant van de aanbieder, bij het overzetten van gegevens van het oude naar het nieuwe systeem, is beschikbare data onvoldoende betrouwbaar. De bestaande koppeling met de salarisverwerker maakt dit een risicovol verandertraject dat nog steeds veel extra werkzaamheden met zich meebrengt.

De formatie van leidsters is, door de omvorming van een VVE instroom groep naar een VVE groep, licht gestegen. Het aantal assistent leidsters (voormalig Id-banen) is gelijk gebleven. Met ingang van 01-01-2015 heeft de gemeente Heerlen besloten om te stoppen met de financiering van de Id-banen. De getrapte afbouw van de afkoopregeling is per 01-07-2017 beëindigd. Daar waar mogelijk stromen deze werknemers door naar reguliere banen. 8% van de leidsters op de groepen heeft een tijdelijke aanstelling.

De “overige” formatie bestaat uit werknemers die om verschillende redenen vervangen binnen de organisatie. Ook inzet ten behoeve van werkzaamheden voor de Ondernemingsraad en uren ten behoeve van toeleiding VVE vallen hier onder.

Deskundigheidsniveau van medewerkers

2017 laat de volgende niveaus van beroepsgerichte opleidingen van leidsters zien:

Niveau beroepsopleiding leidsters per 31-12-2017

POVH heeft als doel jaarlijks 3 % van de salariskosten in deskundigheidsbevordering van haar medewerkers te investeren. In 2017 was de bijscholing onder meer gericht op (verplichte) vakinhoudelijke competenties, kwaliteit en samenwerken binnen het team. Het loopbaanbudget begint langzaam te leven binnen de organisatie. Een derde van de werknemers heeft hiervan, ten behoeve van het verhogen van de eigen inzetbaarheid, eind 2017 gebruik gemaakt. De implementatie van zelfsturing óf zelfstandigheid, die aan alle teams wordt aangeboden, is doorgeschoven naar 2018.

Sinds augustus 2017 moeten alle leidsters die werkzaam zijn binnen de VVE voldoen aan nieuwe kwaliteitseisen ten aanzien van Nederlandse taal. De afgelopen jaren heeft POVH haar leidsters scholingsmogelijkheden aangeboden om aan deze eisen te voldoen. Helaas zijn er een zestal medewerkers die deze kwalificatie-eisen (nog) niet behaald hebben. In samenspraak met de gemeente Heerlen is ervoor gekozen om uiterlijk einde schooljaar 2017 – 2018 afscheid te nemen van deze medewerkers.

Kinderen Ons Vak

POVH maakt deel uit van de werkgroep Kinderen Ons Vak. De werkgroep bestaat uit afvaardigingen van de MBO opleidingen (ROC's), vertegenwoordigers van grotere werkgevers in de kinderopvang en peuteropvang en het SBB. Deze partijen hebben afgesproken hun krachten te bundelen, met als doel gezamenlijk een resultaatgericht, marktgericht en competentiegericht opleidingsaanbod voor kinderopvangorganisaties in de regio Limburg-Zuid te realiseren.

Het ontwikkelen van passende scholing bij de ROC's, die aansluit bij de behoefte van het werkveld, is één van de onderwerpen die kort zijn aangestipt. Het inrichten van een 'kenniscentrum' waar meerdere, kleine organisaties gebruik van kunnen maken is een ander onderwerp dat aandacht kreeg. Het opzetten van een systeem van permanente educatie is nadrukkelijker aan bod geweest. De afgelopen 2 jaar heeft POVH deelgenomen aan een pilot waarbij gebruik is gemaakt van het online-platform 'PEPP pro' (permanent educatie platform pedagogisch professionals). PEPP is ontwikkeld voor en door de sector en mede mogelijk gemaakt door het ministerie van SZW. De pilot heeft verschillende resultaten opgeleverd. Zo is er een inhoudelijk kader ontstaan waarbij de te ontwikkelen leergebieden in beeld zijn gebracht. Permanente educatie is nog volop in ontwikkeling en ongetwijfeld zullen meerdere online platforms dit speelveld gaan betreden. Verbinding tussen de ROC's en het aanbod van permanente educatie zal de komende jaren bovenaan de agenda staan.

Stagiaires

POVH is als opleidingsinstelling gecertificeerd door het SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven). Jaarlijks kunnen de ROC's stageplaatsen aanvragen bij POVH. In schooljaar 2017 -2018 is aan 8 stagiaires op MBO 3 en 11 stagiaires op MBO 4 niveau een BOL stageplaats geboden. Zij volgden allen de opleiding 'Pedagogisch Werk niveau 3 of 4' via het Arcus College. Aan alle leidsters in de organisatie worden workshops of intervisiebijeenkomsten aangeboden in het kader van bijscholing in de begeleiding van stagiaires.

Vrijwilligers

Op 31 december 2017 zijn er 49 vrijwilligers in dienst. Meer dan de helft is ouder dan 50 jaar. Na een aantal jaren van daling blijft het aantal vrijwilligers voor het eerst constant ten opzichte van het voorliggende jaar.

2017 is het laatste jaar dat POVH afhankelijk is van de inzet van vrijwilligers. Tot en met dit jaar worden vrijwilligers, naast één beroepskracht, formatief ingezet in de instroomgroepen. Met ingang van 2018 mogen vrijwilligers niet meer formatief worden ingezet en krijgen zij nadrukkelijker de rol van 'extra handen in de groep', ondersteunend aan de beroepskracht. Gezien de toename van het aantal zorgkinderen c.q. doelgroepkinderen binnen de organisatie, is dit zeer wenselijk. Daarnaast zijn vrijwilligers vaak bekend met de wijk of de buurt waar de locatie voor peuteropvang is gevestigd, waardoor verbindingen gemakkelijker worden gemaakt.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage is ten opzichte van 2016 licht gedaald; van 12,48 % in 2016 tot 11,85% in 2017. Het gemiddelde percentage binnen Sociaal Werk Nederland ligt medio 2017 op 5,6%. Het aantal verzuimmeldingen laat een daling zien van 98 naar 87 op jaarbasis. De meldingsfrequentie daalt van 1,22 naar 1,02. Daarentegen is de duur van het verzuim gestegen van 27,8 naar 61,67 dagen per jaar.

Bij de 10 medewerkers met een langdurig verzuim (> 6 weken) betreft dit in 5 situaties ernstige, niet werk gerelateerde, medische problematiek. 2 medewerkers zijn inmiddels uit dienst. De verwachting is dat van de andere 3 medewerkers in de eerste helft van 2018 afscheid wordt genomen.

4 medewerkers zijn sinds eind 2017 weer volledig inzetbaar. 1 medewerker zal in 2018 volledig re-integreren.

Vertrouwenspersoon

In 2017 heeft niemand contact gezocht met de vertrouwenspersoon.

Medezeggenschap

Het afgelopen jaar heeft de ondernemingsraad 6 maal met het bestuur vergaderd en heeft 6 maal een onderling beraad plaatsgevonden. De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen:

- Werkdruk
- Opbrengstgericht werken
- Administratie
- Jaarrekening
- Begroting
- Scholingsplan
- Procedure rond aanname personeel
- Pilot Voerendaal
- Evaluatie bestuursstructuur
- Strategische ontwikkelingen
- Harmonisatie
- Personele planning

Daarnaast heeft de ondernemingsraad een actieve rol gespeeld bij de werving van een nieuw lid voor de Raad van Toezicht, die namens hen zitting neemt in de Raad.

6. Bereik van peuters

Bereik gemeente breed

De gemeente Heerlen ziet het bestrijden van kansenongelijkheid als een belangrijke opdracht. Een van de instrumenten hiervoor is het faciliteren van voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De gemeente heeft ten aanzien van de voorschoolse voorzieningen de wettelijke taak om een specifiek aanbod voorschoolse educatie (VVE) voor doelgroepkinderen te realiseren en hiervoor voldoende kindplaatsen te scheppen.

Heerlen telt in 2017 volgens de Parkstad Limburg monitor 751 kinderen in de leeftijd van 2 jaar en 747 van 3 jaar. Met de beschikbare capaciteit van 828 plaatsen (teldatum 1 oktober) kan maximaal 55,3 % van alle peuters in 2017 in Heerlen worden bereikt.

	<i>Aantal 2 jarige peuters in Heerlen</i>	<i>Aantal 3 jarige peuters in Heerlen</i>	<i>Totaal aantal peuters 2 en 3 jaar</i>	<i>Aantal peuters in POVH</i>	<i>Bereik</i>	<i>Aantal peuters 2½ en 3 jaar</i>
2014	773	770	1543	766	49,6 %	1156
2015	692	771	1463	723	49,4 %	1117
2016	753	712	1465	745	50,9 %	1089
2017	751	747	1498	743	49,6 %	1123

Tabel 3: Bereik peuters gemeente Heerlen periode 2014 - 2017

Bereik VVE

Eind 2017 heeft er uitbreiding plaatsgevonden van het aantal VVE plaatsen. Bij peuteropvang Klein Duimpje is de instroom VVE groep omgevormd naar een VVE groep. Dit naar aanleiding van het langdurig bestaan van een wachtlijst, het stagneren van doorstroom van 2½, jarige peuters naar de bestaande VVE groep en het niet voldoende kunnen aanbieden van een gericht programma.

VVE wordt op 18 locaties aangeboden aan peuters in de leeftijd van 2½-4 jaar. Er zijn in totaal 588 plaatsen die, op de tel datum van 1 oktober 2017, door 534 peuters worden bezet: een bezettingsgraad van 90,81 %. De uitbreiding bij Klein Duimpje is hierin nog niet meegenomen.

Wijk	Zaal	2½ - 4 jr	Capaciteit	Max bereik	Peuters in POVH	Feitelijk bereik
Heerlerbaan-Schil	Baanbengelke	69	16	23,20%	16	23,20%
Heksenberg	Belhameltjes	42	32	76,20%	32	76,20%
Nieuw Lotbroek	Bijtjes	67	32	47,80%	28	41,80%
Rennemig-Beersdal	Kempke/ Ukkepukkehut	82	48	58,50%	47	57,30%
Zeswegen-Nieuw Husken	Kiddooh	63	48	76,20%	35	55,60%
Mariarade	Klein Duimpje	42	16	38,10%	15	35,70%
Maria Gewanden-Terschuren	Krauwelnest	59	32	54,20%	26	44,10%
Eikenderveld	Kuikennest	37	32	86,50%	29	78,40%
Molenberg	Meuleke	59	32	54,20%	30	50,80%
Meezenbroek-Schaesbergv.-Palemig	Mienie Beestje 1&2	114	48	42,10%	47	41,20%
Hoensbroek-De Dem	Paddestoel	72	48	66,70%	48	66,70%
Grasbroek-Musschemig-Schandelen	Pinokkio	61	32	52,50%	31	50,80%
Heerlerheide-Passart	Pip/Pino	74	64	86,50%	60	81,10%
Vrieheide-De Stack	Puk	74	64	86,50%	48	64,90%
Heerlerbaan-Centrum	Speelbal	35	32	92,80%	32	92,80%
AZC	t Zonnetje	12	12	100,00%	10	83,30%
Totaal		962	588	61,20%	534	55,50%

Ter vergelijking de cijfers van 2016

Totaal		930	588	63,20%	544	58,50%
---------------	--	------------	------------	---------------	------------	---------------

Tabel 4: Bereik en capaciteit VVE zalen

Bereik doelgroepkinderen met onderwijsgewicht en /of indicatie Jeugdgezondheidszorg

Het aantal doelgroepeuters met onderwijsgewicht is op basis van gegevens uit het basisonderwijs in Heerlen te schatten op 15% van alle peuters. Wanneer we uit gaan van de wijken waarin VVE aangeboden wordt, betekent dit dat 144 peuters in de leeftijd van 2½ - 4 jaar als doelgroepkinderen beschouwd worden (168 peuters Heerlen-breed).

Doelgroep peuters	2017	2016
Aantal peuters met alleen onderwijsgewicht	100	109
Aantal peuters met onderwijsgewicht en JGZ indicatie	9	7
Aantal peuters met alleen JGZ indicatie	45	46
Bereik peuters met onderwijsgewicht Heerlen breed in %	76 %	83 %
Bereik peuters met onderwijsgewicht en JGZ indicatie Heerlen breed in %	107 %	116 %

Tabel 5: Bereik peuters met onderwijsgewicht en / of JGZ indicatie

Bereik doelgroep peuters met een JGZ-indicatie

Het betreft hier peuters die geen onderwijsgewicht hebben maar door de JGZ (consultatiebureau) zijn aangemerkt als peuters met een risico op (onderwijs)achterstand. POVH benadrukt dat er, tijdens de periode in de peuteropvang, peuters gesignaleerd worden die eveneens dit risico lopen en nog niet aangemerkt zijn als doelgroep peuter. Er zal opnieuw naar de definitie van doelgroep peuters gekeken moeten worden zodat ook op een later tijdstip een peuter als een doelgroep peuter gezien mag worden. POVH heeft hiervoor inmiddels een voorstel ingediend bij de gemeente en het OAB. Daarnaast zijn er landelijke initiatieven om de definitie aan te passen.

VVE instroom- en reguliere groepen

In de 18 VVE-zalen zijn er naast de VVE-groep(en) voor 2½ - 4 jarige peuters ook nog 9 VVE instroomgroepen voor peuters van 2 - 2½ jaar. In deze groepen is slechts één professionele leidster werkzaam met daarnaast formatief één vrijwilligster. Gedurende 2017 is hier meerdere malen, door afwezigheid van de vrijwilligster en / of door de benodigde aandacht of zorg van de peuters in de groep, een extra beroepskracht ingezet. Met ingang van 2018 zullen op grond van de harmonisatie standaard twee beroepskrachten in de groep aanwezig zijn.

De 3 locaties voor peuteropvang in de wijken Welten / Benzenrade, Bekkerveld / Centrum en Caumerveld / Douve Weien, waar in 2017 nog een regulier aanbod plaatsvindt, zullen vanaf 2018 omgevormd zijn naar locaties voor peuteropvang met een VVE aanbod.

Peuteropvang in AZC

In het AZC Heerlen is een locatie voor peuteropvang ingericht speciaal voor asielzoekerskinderen. Maximaal 12 peuters volgen onder de deskundige begeleiding van VVE-opgeleide leidsters een VVE-methode. Subsidie is inmiddels structureel toegekend.

Huisvesting

Al onze locaties voor peuteropvang zijn gehuisvest in een basisschool of een BMV. Met uitzondering van psz 't Zonnetje. Met de besturen van de onderwijsinstellingen en Gemeente Heerlen zijn er voor alle locaties uniforme huurcontracten opgesteld en per locatie afspraken gemaakt over DVO kosten. Peuterspeelzaal Liegebeest en Peuterspeelzaal Ienke Mienie zijn vanaf zomer vakantie 2017 officieel samengevoegd tot één locatie voor peuteropvang en verhuisd naar een nieuwe locatie (BMV MSP).

7. Financiële resultaten

Financieel resultaat

In de jaarrekening wordt op een aantal punten ingegaan op de behaalde resultaten. Het jaar is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat ter hoogte van € 23.253.

Dit negatieve resultaat is toe te schrijven aan kosten voor harmonisatie die in 2017 zijn gemaakt.

Per 31 december 2016 was er in totaal € 22.000 gereserveerd voor de extra kosten voor harmonisatie. Deze reservering bleek niet voldoende om alle extra kosten te dekken. Er is in 2017 in totaal € 49.628 uitgegeven aan de harmonisatie. Naast het gereserveerde bedrag van € 22.000 is er dus een bedrag van € 27.628 ten laste van de exploitatie 2017 gegaan.

In 2016 was ten tijde van het vaststellen van de begroting 2017 nog onduidelijk welk model, met bijbehorende financiering, de gemeente Heerlen na de harmonisatie binnen de organisatie wilde neerzetten. Lopende het jaar 2017 zijn ten behoeve van deze harmonisatie meer kosten gemaakt dan voorzien waardoor een negatief exploitatieresultaat is ontstaan. In overleg met de gemeente zijn de kosten voor harmonisatie in de subsidieaanvraag voor 2018 meegenomen.

Subsidies

Conform de ingediende herziene begroting is in 2017 voor het reguliere Peuterspeelzaalwerk een subsidiebedrag ontvangen van de gemeente ter hoogte van € 697.312. Voor de uitvoering van voorschoolse educatie is het subsidiebedrag 2017 € 1.483.200. Daarnaast heeft een aanvullende subsidietoekenning plaatsgevonden ter hoogte van € 94.447 en zijn aan VVE gekoppelde middelen ontvangen voor de pilot VVE Thuis, Toeleiding naar VVE, Reflectief Practicum en scholing.

Ouderbijdragen

Aan ouderbijdragen is in 2017 € 396.364 ontvangen, tegen € 389.310 in 2016. Uitgangspunt voor het gemeentelijk beleid in Heerlen ten aanzien van de ouderbijdrage is, en dat geldt in het bijzonder voor de doelgroepkinderen, dat de hoogte van de ouderbijdrage geen financiële drempel mag vormen voor ouders. De gemeente Heerlen kent binnen de VVE-subsidie een bedrag toe van € 216.171 om de hoogte van de ouderbijdrage te beperken.

Voorzieningen / bestemmingsreserves

Op de balans 2017 is een bedrag van € 47.619 gereserveerd in de voorzieningsfeer / bestemmingsreserves. Eind 2016 was dit € 67.079. De bestemmingsreserves voor deskundigheidsbevordering en sociaal beleid zijn doorgeschoven naar 2018.

De voorziening voor dubieuze debiteuren is met € 2.500 opgehoogd. De verwachting is dat, door de nieuwe financiering systematiek in 2018, een hogere reservering noodzakelijk is.

De voorziening voor de harmonisatie is volledig opgenomen.

Exploitatie-uitgaven

De uitgaven voor huisvesting zijn in 2017 toegenomen t.o.v. 2016 (€ 275.935 in 2017 t.o.v. € 266.453 in 2016). De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere huur –en energiekosten en toegenomen schoonmaakkosten. Verder is er in 2017 meer uitgegeven aan verhuiskosten t.o.v. 2016. Wanneer de kosten voor harmonisatie buiten beschouwing worden gelaten zijn de organisatiekosten met € 16.173 afgenomen t.o.v. 2016. Dit is met name toe te schrijven aan een

verlaging van de telefoonkosten door het beëindigen van de samenwerking met de telefooncentrale. Echter de toevoeging van de kosten voor harmonisatie a € 49.628, maakt dat de organisatiekosten met € 33.455 zijn gestegen t.o.v. 2016.

Inventaris en afschrijvingskosten

De inventaris (alle zalen en kantoor) heeft een boekwaarde van € 52.343. Voor de aanschafwaarde staat een bedrag van € 190.387 in de boeken. In 2017 is voor € 21.703 geïnvesteerd, voornamelijk in inventaris zalen, meubilair en ICT.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van POVH bedraagt € 165.683 tegen € 188.936 eind vorig jaar.

8. Toekomst

Automatisering

In 2018 zullen er meerdere veranderingen plaatsvinden op het gebied van automatisering. De implementatie van het nieuwe personeelssysteem moet afgerond worden en werknemers gaan gebruik maken van een werknemersportaal. Ook zal de gemeente Heerlen opnieuw een start maken met het monitoren van peuters. Dit vraagt om andere computervaardigheden van medewerkers. De algemene verordening gegevensbescherming (AVG) doet haar intrede waarmee POVH meer verplichtingen heeft bij het verwerken van persoonsgegevens. Er ontstaat een verantwoordingsplicht en als publieke organisatie zijn we verplicht een functionaris gegevensbescherming aan te stellen. In de locaties voor peuteropvang wordt geëxperimenteerd met het gebruik van tablets als ondersteuning van de programma's waarmee gewerkt wordt.

Verzuim

De aanpak om het ziekteverzuim te verlagen blijven we continueren. Samen met de bedrijfsarts en het casemanagement worden de resultaten nauwlettend gevolgd en volgen interventies daar waar nodig. Met medewerkers worden nadrukkelijk inzetbaarheidsgesprekken gevoerd bij verzuim.

Productaanbod

2018 wordt nadrukkelijk gezien als een overgangsjaar waarin helder moet worden welke consequenties de harmonisatie met zich meebrengt op het gebied van financiën, bereik, bezetting en aantallen doelgroepkinderen. Op grond van deze resultaten wordt opnieuw, gezamenlijk met de gemeente, een keuze gemaakt voor het product dat aangeboden wordt. Klantgericht denken en communiceren, wordt nog meer dan voorheen een belangrijke vaardigheid van al onze medewerkers. Hierbij is verdere ondersteuning zeer wenselijk.

Gelijktijdig kan POVH zich gaan opmaken voor een nieuwe uitdaging. Op dit moment hebben gemeenten de wettelijke taak om per week tien uur voorschoolse educatie aan te bieden aan peuters met een risico op een onderwijsachterstand. Het kabinet wil dit uitbreiden naar een gratis aanbod van 16 uur per week voor doelgroepeuters tussen de 2½ en 4 jaar oud. Dit levert een groot aantal vragen op. Een aanbod van minimaal 16 uur per week past immers niet in het huidige aanbod van POVH. Zelfs als kinderen al 5 dagen per week komen, halen ze daarmee niet de gewenste 16 uur per week. Wanneer de openingstijden uitgebreid worden komt het samen eten en slapen om de hoek kijken en sluiten openingstijden niet langer aan bij de schooltijden. Daarnaast is het maar zeer de vraag of ouders van niet doelgroepeuters bereid zijn te betalen voor een uitgebreider aanbod. Wanneer dit niet het geval is, neemt het risico op segregatie toe.

9. Bestuur en Raad van Toezicht

Bestuur

Het bestuur bestond eind 2017 uit de volgende personen.

- Mevrouw Ingrid van den Bunder: portefeuille marketing, communicatie en innovatie
- Mevrouw Godelieve Lancee: portefeuille voorschoolse educatie
- Mevrouw Door van Rhenen: portefeuille bedrijfsvoering
- Mevrouw Annie Slabbers: portefeuille kwaliteit en zorg

Als primus inter pares van het Bestuur is benoemd mevrouw Door van Rhenen.

In 2015 is gestart met een experiment van 2 jaar waarin de leden van het managementteam eveneens de rol van bestuurder vervullen, gekoppeld aan de eigen portefeuille. Er is sprake van een uitvoerend bestuur dat zowel op strategisch als tactisch niveau taken en verantwoordelijkheden heeft en de operationele organisatie aanstuurt. Op grond van de positieve ervaringen, die zowel de Raad van Toezicht, de Ondernemingsraad, de Gemeente en de externe partners met dit model hebben opgedaan, heeft de Raad ertoe besloten dit model als structureel in te bedden in de organisatie.

Halverwege 2017 is bestuurder / manager mevrouw Viviënne Pommé komen te overlijden. Haar portefeuille is deels overgenomen door de overige leden van het bestuur / management en wordt vanaf januari 2018 voor het resterende deel ingezet binnen de ondersteunende diensten. Hier vindt formatie uitbreiding plaats.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kende in 2017 de volgende samenstelling.

- Mevrouw Alita Hidding, voorzitter
- De heer Paul Sanders, vicevoorzitter
- De heer Sam Laurs
- De heer Michel Waterval
- De heer Toon van Baal, op voordracht OR

De heer Toon van Baal neemt per 1 januari 2018 afscheid. Per genoemde datum is de heer Thom Leblanc, op voordracht van de OR, benoemd als nieuw lid van de Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht krijgen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

De Raad is in 2017 vijf maal bij elkaar geweest. Zij houdt toezicht op de bedrijfsvoering van POVH en vervult een adviserende rol richting bestuur. Onderwerpen die aan bod zijn gekomen hadden betrekking op strategische ontwikkelingen, financiën, harmonisatie, kwaliteit, zorg, VVE en de evaluatie van de bestuursstructuur.

Naast de evaluatie van de bestuursstructuur is eind 2017 een start gemaakt met de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht. Voor het komende jaar staan onder andere deskundigheidsbevordering voor de leden van de Raad en lidmaatschap van de NVTK op de agenda.